

ԼԱՊՏԵՐ ԴԻՈԳԻՆԵԱՆ

ՀԱՆԴԵՍ ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼԱՊՏԵՐԻ չրջանը 60 օրինակէ իւր բաղկանայ:
Շրջանին գինն է դանկան 40
Նիստաշրջանին » 25
Գաւառաց համար » 30
Խաւարանիւր օրինակի գինն է փարայ . 30

Ծանուցման տողը 2 դանկան է:
Նամակ կամ ո՛ր էլ գրութիւն պէտք է ուղղել
առ Տնօրէն և Տէր Արամ Աշճեան Կ. Պոլիս
Սիւմալիւլի իսան վարի յարկ թիւ 33
Չհրատարակուած գրութիւնք ետ չեն տրուիր:

Ս. ՏԱՐԻ Ա. ԵՐԶԱՆ

1884 ՅՈՒՆԻՍ 26

ԹԻՒ 4

ՔՆՆՈՒԹԵՐՆ

Քննութեան օրերու մէջ եմք:

Ամէն ոք զիրար կ'քննեն:

Տղան հայրը, կինը իւր ամուսինը, բժիշկը իւր հիւանդը, աղջկանք իրենց սիրահարները և բերայի նորաձեւութեանց խանութները, ակփռանց քսակները:

Ինչու չ'քննուին ուրեմն վարժարանաց մէջ ուսանողք, իրենց տարեկան աշխատութեանց արդիւնքը զննենքու համար:

Վարժարանաց քննութիւնք նոր բաներ չեն, մեզ անհրաժեշտութեան է մը սկսած է. մօռ. բիթ վարդերէս պատուելի օրով, որանի մը մէջ 4 էն մինչեւ 12 տարեկան, 150-200 աղջիկ և մանչ աղայք լցուցած, թաթ ի ձեռնին նստորունի մը վրայ կ'մտնէր, և աղայոց ձեռքը անհատկանալի գրքեր տալով՝ անոնց (ժամանակը կ'աղանձէր), ինչպէս կ'ըսեն Գաղիացիք:

Այն ժամանակներ, եթէ ոմանց ոտքը ի նոր վարժարան մը երթալ, վարժապետ

մարդ էկաւ կսէին տղայք և վարդերէս պատուելին գլխին մեծ և կարմիր ֆէտը մինչեւ ականջներուն կէսը քաշելով և վերադրուին օցիքը իրար բերելով սանդուխին գլուխը կերթար և օյցելուին թէ՛ մէնա՛ մը քննելով՝ ի սրահ կ'առաջնորդէր:

Բարի եկեր, բարի տեսնալքի քաղաքավարական խօսքերը փոխանակուելէ վերջ օյցելուն քանի մը տղայ կ'կանչէր, և առնոց ձեռքի դրքերէն մէկ մէկ հատուած կ'արդացունէլ կուտար, հագ չէ՛ թէ ինքն ալ տղուն չափ տնդէա էր նոյն դրքերը հասկնալու, ի վերջոյ օյցելուն մուշակա՛հ, մաշակա՛հ, աֆերի՛մ, ըսելով կը մեկնէր գալոցէն կրկին պատուելին առաջնորդութեամբ և նոյնքան քաղաքավարական ձեւերով:

Այժմ ալ վարժարանաց մէջ քննութիւններ կ'ըլլան բայց բաղդատմամբ անցելոյն հետ այժմեան քննութիւնները շատ փոխուած են:

Եւ ի՞նչու չ'փոխուին:

Քանի որ ամէն ամիս հանդերձնուած ձեւը, ամէն օր կերակուրնիս, ամէն վայր-

կեան սկզբունքնիս և յաճախ ալ խելքերնիս կը փոփոխեմք ինչո՞ւ չփոխեմք քննութեանց ձեռն ալ:

Եւ ահա փոխեցինք:

Անցելոյն մէջ վարժարանի եկող անձին միտափիր, իսկ ներկային մէջ քննիչ կըսեմք. անցելոյն մէջ պատուելի և վարժապետ կըսէինք, այժմ միւսիւ կանուանեմք, Սնցելոյն մէջ միայն մեր չհասկցած լեզու աշակերտաց գիրք մը կարգացունել կուսայինք, ներկայիս մէջ աշխարհի ե ոչ մէկ սողին չհասկցածը կարգացունել կուտամք առաջները աշակերտաց տքում մաշաչաւին տեղ հիմայ կեցցէ՛ կոեմք, և ափէրվին տեղ՝ մրցանակ կուտամք: Օրերուն տուք և ցուրտ, փոփոխիներուն և մրրիկներուն առատ ատենին ժողովրդոց քննութեանց ներկայ դանուկու չյօժարելին կանխաւ դուշակելով՝ Դիողինէս ուզած է քննութեանց ներկայ դանուկ, և տեսած քննութեանց արգիւնքը ի հանդէս հանել այս տարւան քննութեանց նկատմամբ դադարաւ մը տալու համար մեր ընթերցողոց:

Պաշտ մը ըրած տանին, Պօլոյ թաղերէն միոյն մէջէն անցած պահուս, բաց դուռ մը տեսայ, որոյ առջեւ կեցած էին Սիմիթի, Պէօրէկի, Տօնաւարմաճի և այլն հարցուցի թէ ինչ դուռ է այն. պատուատախտն ստացայ թէ դպրոց մ'է և թէ ներքը քննութիւն կըլլայ:

Մտայ ներս և մի քանի ոտք տան դուռէ մը ելլելով, ընդարձակ սրահ մը տեսայ, մէջ տեղը մի քանի սեղաններ կուսային չախաներով ծածկուած, վրան դրքեր զանգակ, դրիչ, կաղամարներ և այլն. նշատարաններու վրայ բաղմականներ, սրտեւրուն վրայ կախուած պատկերներ, ձեռագործներ և անգործադրելի դպրոցական կանաններ:

Նստայ մի կողմ, և աչքերս չորս բանալով կգիտէի որպէս զի ըլլալիքներուն և ոչ մէկ նշանակեցը չմտնում:

Վայրկեան մը ետքը զանգակը հնչցուց ակնոցաւոր և մարտատուք երիտասարդ մը, և գոչեց աշխարհագրութեան դասէն Մեխառս Կարապետ:

Տղայ մը ելու և խնամքէրով բազմութեան, մօտեցաւ սեղանի մը տալ, որոյ շուրջը բաղմած էին 7-8 անձինք, ունեւանալով իրենց առջեւ թղթեր տետրակներ:

Առնցմէ մին հարցուց աշակերտին:

— Ըսէ տեսնեմ՝ պարո՞ն, երկիրը կը դառնայ, չէնէ արեւը:

— Միւսիւ, տեւի հոտանական է որ մարդոց խելքերը կգառնայ:

— Ի՞նչ ապացոյց տնիս:

— Վասն զի մէկ մը կոնն արեւը կը դառնայ, ետքէն ալ կըսեն չէ՛ երկիրը:

— Պատճ՛, պատճ՛, (ծախահարսութիւնք.)

— Նշանակեցէ՛ք, Մեխառս Կարապետ, աշխարհագրութեան յոյժ քաջալաւ:

— Մտիկան Աւաղ. — ձայնեց դատաւուն:

— Ներկայ միւսիւ, — գոչելով ուրիշ տղայ մը ելու:

— Ո՞ր կարդին կը վերաբերի այս պարանը — հարցուց քննիչ մը:

— Աշխարհագրութեան բարձրագոյն կարգին — պատասխանեց դատաւուն:

— Ըսէ տեսնեմ՝ պարոն, սոսուցեալ ակիանսը աշխարհիս որ կողմը կիյնայ:

— Միւսիւ, անպատճառ այս տարի մեր տանը մէջ պիտի ըլլայ:

— Ապացոյց:

— Վասն զի հայրս ցարդ չկրցաւ տծախ տանել հեռեւորաւ ձմեռը ոտեւնուս տարակոյս չունիմք (ձայնեք) բաւ է

բաւ է, նշանակեցէք յոյժ քաջալու: Աւ-
րիշ մը հրամայէ:

— Մանկատար Մանուկ:

— Պատրաստ եմ, և չօտքը կարճ
ըլլալու համար այժմէն կիմացունեմ, որ
աշխարհագրութեան միեւնոյն գտարն կը
վերաբերիմ:

— Ըսէ տեսնեմ ուրեմն: Լոնտոն քա-
ղաքը ո՞ր կողմ կ'իյնայ:

— Շատ աղէկ միւսիւ, երթամք եան-
դըն քէօչկէէն նայլմ տէ գամ ըսիմ:

— Է՛յ Մարտիրոս ու՞ր կ'իյնայ:

— Դժուգին մէջ:

— Ապացոյց:

— Քանի որ հոն քօչկէսոյ կայ կրտսն:

— (Քննիչն էն մին) Պարոն դու բա-
նիմաց տղայ մը կերելիս, լսէ տեսնեմ
թէ երկրագունդը ինչ ձեւ ունի:

— Այո միւսիւ, հասկնա՞նք է:

— Մենք այժմ ատար վրան եմք չէ-
նէ տակը:

— Ո՛չ միւսիւ, ճիշդ մէջն եմք:

— Պաւլոս, նշանակեցէք յոյժ քաջա-
լու:

— Քննիչներէն մին խը քնկերաց -
տարակոյս չկայ թէ, աշխարհագրութեան
թէ՛ այս և թէ՛ այս ուրիշ կարգեր լաւ ու-
սած են, ուստի ես կառաջարկեմ որ թուա-
րանութեան քննութեան տնցնիմք:

— Շատ լաւ:

— Կուտնիկ աքրահամ:

— Պարոն, գրէ տեսնեմ, քոսակիս մէջ
3450 զշ կար, առկէ 157 զշ խարճեցի
ի՛նչ մնաց:

— $3450 - 157 = 0000$, զրօ միւսիւ:

— Ինչէն դիտարար:

— Վասն զի այս ժամանակիս մէջ քը-
սակի հաշիւները որ գործողութեան ալ վե-
րաբերին, արգիւքը միշտ զրօ ըլլալուն տա-

րակոյս չկայ:

— Պաւլոս - սակայն իմպիր մ'ալ ես
պիտի առաջարկեմ - ենթաց ընք թէ իմ
մէն մի քայլիս երկայնութիւնը 1³/₄ է, ե-
թէ 12500 անգամ քայլափոխեմ նէ ու՞ր
կհասնիմ:

— Շխտակ եւտիգուլէ միւսիւ:

— Յոյժ քաջալու: Աւրիշ մը:

— Թորիկ Մալխաս:

— Դրէ՛ պարոն, 150 ոչխար ունիմ.
առաջին օրը 1, երկրորդ օրը 2, երրորդ
օրը 3 և չարունակաբար պիտի աւտեմ, արդ-
կուղեմ հասկնալ թէ քանի օրէն պիտի
հասնի:

— Այո՛ միւսիւ: $150 - 1 = 149$

ոչխար կուենայ միւսիւ:

— Ինչէն դիտարար:

Վասն զի միւսիւ, առաջին օրը չմիայն
մէկ ոչխար ուտելով պիտի ճաթիս, հե-
տեւաբար 149 ոչխար պիտի աւեւնայ:

— Պարոն, սխալ ըլլա՞յ գործողու-
թիւնդ:

— Ո՛չ միւսիւ, չես հաւատարնէ, վոր-
ձը ըրէ տես:

— Նշանակեցէք Թորիկ Մալխաս յոյժ
քաջալու: Ի թուաբանութեան:

Քննչաց խումբը շնորհակալութիւն յայտ-
նելով՝ առաջարկեցին ուրիշ ուսման քնն-
ութեան սկսիլ, հետեւաբար ակնոյտօրը
զանդակը չհնչեցունելով՝ իրագրութեան
բարձրագոյն կարգի աշակերտներէն մին
կոչեց յանուանէ:

— Ըսէ պարոն ինչ դիտես դայլին
վրայ:

— Այո՛ միւսիւ դայլը անատուն է -
գլուխ ունի չորս ոտք ունի, ականչ, քիթ,
բերան ունի, պոչ ունի, ոչխար կուտէ:

— Համեմատ է դայլը մարդուն հետ:

— Այո՛ միւսիւ, բնաւ տարբերու-

թիւն չունի գրեթէ ոմանց հետ :

— Ինչէ՞ն գիտես :

— Այո՛ միւսիւ . վասն զի մարդն ալ ահա, ահանչ, բերան, քիթ ունի, վասն զի մարդն ալ ոչխար կուտէ . վասն զի մարդն ալ ուզած ատեն չորս ոտքի վրայ կրնայ կետլ :

— Այդ լաւ պարո՞ն, բայց դուք ըսիք թէ գայլը պոչ ունի, ոակայն մարդը չունի ու՞ն :

— Այո՛ միւսիւ, այն պակասն ալ բարեկենդանին կը լրացունեն շատ մարդիկ : (Բուռն ծափահարութիւնք)

— Ուրիշ մը :

— Կամիասա Մարտիրոս :

— Ըսէ պարսն, սակին ի՞նչ մետաղ է, ո՞ւր կգտնուի, և զայն ի՞նչ կգործածենք :

— Այո՛ միւսիւ, ոսկին ամենայն ինչ է, բայց գրեթէ շատերնուս քովը չգտնուելու հնչն ոչ մէկ բանի կրնանք գործածել զայն : Կեցցէ՛ն, յո՛ւ է՛րթ կեցցեն վարսաբանիս ասունք այսքան անցուտի յոտաջուգիմութիւն, շիտակը կգարնացունէ մեզ :

— Միւսիւ՛, քննչոց խաճիս կողաչէ ձեզ որ հաճիք մէկ մէկ ոշտկերտ հանել մէն մի լեզուադիտութեան դասերէն :

— Շատ աղէկ . Արշամ՝ Թօրոս՝ գերմաներէնի համար, Ռոմիւրիոս Ստեփան՝ գաղղիերէնի համար, Պօղիկոս Նշան, Յունարէնի համար, Անիքոս Սեպուհ Անգղիերէնի համար :

Իւրաքանչիւր քննիչ մէկ մէկ տղայ կանչելով իրենց մօտ սկսան բառեր հարցունել, արտասանութիւններ և կարճ թարգմանութիւններ ընել տալ :

Մեր ծանօթ մօրուսաւորը որ դպրոցին ընդհանուր գաստիարանն էր, կտարտաւելով մը քննչոց խմբին մօտենալով ըսաւ . սրովհետեւ օրը տարածամեալ է, ուստի եթէ կհաճիք մնացեալ ուսմանց քննու-

թիւնն ալ սղջկանց կարգերուն վրայ լինի :

Միտնային հաւանութեամբ ընդ ունուելով՝ զանգակին ձայնով տղայքը տրձուկուեցան, և աղջկունք ի օրա՛հ հրաւիրուեցան :

— (Մօրուսաւորը) Բեննա Յակոբ, անտեսագիտութեան դասէն :

— Աղջիկ մը մօտեցաւ քննիչներուն :

— Ըսէ՛ք օրիորդ . թէ ի՞նչ է անտեսագիտութիւնը :

— Այո՛ միւսիւ, անտեսագիտութիւնը երկուքի կրաճնուի, առանին և տրտաքին :

Առանին անտեսութիւնն է չափէն աւելի կերակուր պատրաստել՝ և կերուածին չափը ուտել ու մնացեալը թափել . աղին տեղ սղաղեղ և սղաղեղին տեղ տղցանեղ . յուկը ասնին մէջ տապիւլ և միւր տապակին մէջ խաշել . միւրաւոր խոհանոցին մէջ կախել և մին տախտակը բնդունել . լոթեան սենեակին մէջ պոհել . վերջապէս և մէկ խօսքով՝ տան բոլոր կահկարասիքը ամենայն խնամօք աղաօտ և կտրելի եղանակին չափ խառնի խառն վիճակի մէջ դնել :

Իսկ արտաքին անտեսագիտութիւնն է . ամէն ամիս, դիտարկ փոխել, կոշիկ փոխել, զրօտանայ երթուլ, թատրոն և պարահանդէս յաճախել եայլն և այլն :

— Պապօ՛ ապրին և շատնան պապիկ օրիորդներ : Նշանակեցէք Թեննա Յակոբ, յոյժ գովելի և անտեսագիտութեան :

— Ուրիշ մը :

— Թօղ Յովակիմ :

— Ըսէ՛ օրիորդ . ի՞նչ է ձեռագիտութիւնը :

— Այո՛ միւսիւ, ձեռագիտութիւնը ուսմանք մ'է, սրով կտարտաւանք մեր հոգուսանելը ժամանակին պահանջման համաձայն, բայց միշտ խնայողութեամբ և սիրուն ձեւերով :

Խնայարթ թեամբ փորձած կը լամք երբ
36 կանգուն կերպատէ կհանեմք մէկ շը-
ջառքեալ, և սիրուն ու ճաշակաւոր ձեւ
մը տուած կըլլամք սնոր, երբ մկրտար
ձեւ քերթիս առնելով բոս իհաճոյս մէկ
կողմէն կարծնիս միւս կողմը կը կարենք
և վերէն վարդապաճնիս վարը կը փակցու-
նեմք:

— Երկու պատասխան նշանակեցէք
օրիորդ Ռօզ Յովակիմ և իւր բնկերներ
յոյժ գտնելի ի ձեռագիրտութեան:

— Հայկաբանութեան դաս. — հրա-
մայեցէք օրիորդ Ռամբլա Խաչատու:

— Ըսէք ի օրիորդ Հայերէն խօսքը
ի՞նչ է և ինչպէս կը շինուին:

— Այո՛ միւսիւ, մէկ Խաղերէն, մէկ
Անգղիերէն, և երկու Գողթերէն բոս բա-
ւական է մեզ նման օրիորդաց բերնին մի-
ջոյս: Հայերէն խօսք մը շինելու համար:

— Արդեօք այս կարգի աշակերտու-
հիք ունի օրիորդին նման յաջողակ են է-
փէնտի:

— Պատի կհամարիմ յայտարարել
թէ, օրիորդ Ռամբլա իւր կարգին ամենա-
յեալին աշակերտուհին է:

— (Խումը քննչոյց) յոյժ քաջաւա-
հաւատացէք թէ երազ մը կերելի մեզ այս
վարժարանին յառաջագիտութիւնը:

— Խնդրեմ՝ դժագրութեան դասէն
օրիորդ մը հանեցէք:

— Վարսենի՛կ Պօլա:

— Ըսէ օրիորդ թէ մարդու մը դէմքը
գծադրելու համար ինչ պարտիմք ընել:

— Այո՛ միւսիւ, երկու ամա խաղա-
թի, մէկ պալ խաղաթի 2 սարսիտեայի
կեղեւ, մէկ խաչք լահանայ, երկու քեւ-
տանէ և երկու հաւ խօշոր վարունդ բա-
ւական են զմեկի մը միջոցաւ մարդու մը
դէմք ձեւացունելու:

— Ի՞նչպէս:

— Առաջ լահանան կառնենք միւսիւ,
և երկու ծակ բանալով ամա խաղաթինե-
րը կանցունեմք և կկանգնեցունեմք, և ա-
պա ծակ մ'ալ վրայէն բանալով պալ խա-
ղաթին կանկենք, պալ խաղաթին երկու
քովը սարսիտեային կեղեւները կը դնեմք
իբրեւ ախանջ, մէկ մէկ ծակ կիտրենք
քեւտաններն ալ աչքի տեղ կդնենք,
վարունդներն ալ թեւերուն տեղ, կը լինոյ
կերթոյ:

— Ճշմարիտ այս ատիճան յաջող
պատասխաններու խնդ ենալ կուզայ:

— Պատմութեան դասէն օրիորդ մը գայ:

— Օրիորդ Բուբուլ Սահակ:

— Ըսէ օրիորդ, ի՞նչ գիտես պատ-
մութեան վրայ:

— Խորոյին, կապիկին, իւր թու-
րանճին և մուկին մատաղները:

— Ազդաւ ի՞նչ ես:

— Հոյ ես կըսէն, բայց իմ ալ հա-
ւատարմ չգտի:

— Բու աղգիտ նահապեան ո՞վ էր:

— Հօրս կախ դըւխենց Բարսեղի ողջոյ
կսեն, Բարսեղին հայրն ալ կախ դըւխ
Սահակն է եղեր: Բայց անկէ տեղին բնա-
շիմ գիտեր:

— Է՛յ շիտակք, ա՛յոպէս յառաջագի-
տութիւն, ճշմարիտ աշխարհիս փրան լէ,
տալին ալ չգտնուիր. նշանակեցէք օրիորդ
Բուբուլ յոյժ քաջաւալ ի պատմութեան:

— Տօմարախաղութեան դասէն, օրի-
որդ Վերծիւ:

— Օրիորդ, ըսէ տեսնեմ քանի տե-
տակ փոխանակաղիր կայ:

— Երկու դոց և բոց. դոյն այն է որ
իմ պարտադրահանջիս անուան կուտամ,
այսքան ոսկոյ համար այսքանօրէն վճա-
րելի, իսկ բոցը պարտադրահանջիս հրա-
մանին վճարելի այսքան ոսկի այսքան օրէ-
ն:

— Ի՞նչ է այս երկուքին տարբերութիւնը:

— Դրեթէ ոչինչ, քանի որ դու մարդ վճարեալ միտք չունիս:

— Ի հրամանի տուած փօխցապէրդ երբ քեզ ներկայացունեն ի՞նչ պրծողութիւն կընես:

— Թուղթը ձեռքս կտանեմ, և դրուած գրերուն վրայ սանկ (չէ վինէ) աջէն դէպի ահեակ, (ընդունեցի դրեալ) կը թուագրեմ, և ձեռքը կուտամ:

— Պայմանաւորմանը լրանայ երբ դրամը ստանալու համար ներկայանան ձեզ ի՞նչ կընէք:

— Կը ներէ՛ք միտիւ, եւ տարուշ չեմ. պարտապահանջիս հետ ես ալ կարող եմ օրերս համբել, և երկու օր մնալուն մնալու զատ չեմ բռնար, և կողմնէ փախանալ զիս իմ պրծողութեան պատճառ: Ես առնու թիւս դրանք վրայ (Յայիմէթօ) կկարդա և առանց որ և է ձայն մը հանելու կերթայ տեղը կիտաի:

Այս միջոցին ժամացոյցը 12 կհնջէ, զանգակին ձայնը զաշակերտուհիս կարծա. կէ, և մեր մօրս առաջ պարտք տեսը ի ձեռին կներկայանայ քնիշնորսն վրայս. թիւը խնդրելու:

Քնիշնորսն մէջէն միայն կյանձնեն վկայութիւնը խմբագրել, ամենքն միեւնոյն տարագրելու խօստանամ:

Պատճէն վկայագրին:

Մենք տարագրեալքս ստանլին կարգի չգտատուք, ուսեալ ի Դերմանիա, յիտալիա, ի ֆարսի, և ի Մենդ. փեարըս. պուրք, մասնագէտք թուարանութեան աշխարհագրութեան և համայն եւրոպական լեզուայ, խղճի մտք վկայեմք թէ խիտ յառաջադէմ և ծափահարութեան արժանի վիճակի մէջ գտանք զանա և զանուհիս վարժարանին, որ է ընդ բարձր հակողութեամբ չարմաւր տէօրիւկեան Վաղկնակ Էֆէնտիի, աշակերտք և աշակերտուհիք

Խըրեանց. քաջ, համարձակ և ճիշտ պատմականներով ի հիացմանց թողին զմեզ, սուտի պարտ սնհրամէտ համարեմք մուտուցանել զբարձր դահլանակութիւն մեր և զշարհակալիս, առ տեսուն, առ գտաւ խօսս և՛ առ սանս և սանուհիս:

Մօռ քիթ Չոր պաճախ Թաց վարտիքին
Համբօ Սեւախ Սեւաքել

Զուգրիկեան Քէօտ պրքիս երկայն ահանջ
Մանուել Մարգար Մահակ

Վարժարանի տեսուչը հետեւեալ աղ-
դագիրը սոյն էֆէնտիներուն տուաւ:

ԱԶԴ

Բարեհաճութեամբ վարժարանիս հարցաքննութիւնները աւարտած լինելով, տեսութիւնըս պատիւ կհամարի իմացունել արդոյ ծնողաց և ազգայնոց թէ յառաջիկայ շարթու պարգեւարաշխարհեան հանգէտը պիտի կատարուի ինչոյն վարժարանի:

Բնիշնոր տեսուչ և գաւառուք (Յուր լարտի) քաղաքապետական խօսքերը փախանակելէ ետքը մէկըսեան վարժարանէն, և շէպր պին սնտեար դաները գոյեց ինքնիւրէն մամ տլով:

— Տօ՛, հոնք ծաւա են ի՞նչ են, մարդ չխտականոյ ժողովր են խա՛ կտին, խտակի է կտին, գայլը մարդ է կտին, ծօ՛ թէօպէ ընի որ բան խտակացայ, էաքան կախուքեն. մի բան խտակացայ, թէ մարդ բօխցային վտանգ պալուն խտակութիւն որ գոյէ, պարտք վճարած կենի. է՛հ. իմ փոխցոյն 11) օր մնայ, հոս վարդուրան մէկ ամիս վարանց է, ի՞նչ կօրատար է պիտի գոյեն, եւ ալ զիմ պարտք տուած պիտի եղնիմ:

Դու հա՛ջ կայ, երբ փոխցոյցիր բերեն կտաիմ իմ խտակութիւն գոյ է պապօ՛:

Մեկնիք ուրեմն և մենք ով ընթեր-

ցողք, և պտտաբաժնիքը պտտող եւ պտտեցող-
խաթանն հանդիման ներկայ դառնաւ ինքն :

ԱՍՈՒԼԻՍ

— Ծօ՛ մանուկ, սա վեցնոցը ա՛ն առէ
քեզիցից ինչ որ քո շնորհիւ կը ծախեն կոր,
հաս մը բեր :

— Աղա սնիկայ առչ ընկելու համար
ամուսնան պէտք կուգայ :

— Միտիւ տօքիմէօն. ի՞նչպէս է հիւ-
անդին :

— Եթէ քրտնի, Արտաճով տառքը
կատնուի :

— Զբոսն ուրիմն որ փառաբանի մը
յանձնեմ հիւանդը :

— Արթուրի, մէկի հորի մը խափառ-
նէիլ :

— Տուտա, հիմն ժամանակը չէ :

— Այդպէս առանց խօսիցի ինչպէս
յուր քաշենք :

— Ե՛ր շինուիլիկ սա վերը նոր մօտայ
փէս մը օւնիմ ետ, սա խալլամիշ էղիք :

— Քա՛ ճանրմ հէքիմներուն խառն-
ճախ պէս խայնամիշ եղած առնն, սա չօ-
ճօխը ինչո՞ւ մէյմը չիտ տանիք պատներ :

— Ան պանիկ մ'ալ չա՛նի :

— Կը հաղապար :

— Անուշը շատ է կերեր :

— Արտն կիմաքնէ կո՛ր :

— Կարմիր միւրէքքէպ լընէ :

— Մէջկը կը ցաւի կոր :

— Շատ ցալքիլէն է :

— Սիրտը կցաւի կոր :

— Ընկի բնական հետ տրոշմիշ բլալէն է :

— Նէֆէօը կը կարի կոր :

— Հա՛հ, դա՛ն ալ կաղաւթի, ետ ալ :

Ամա՛ն ահապապ, ճար մը դանեմ,
յա սա չըլալուէն դառնա :

— Ի՞նչու աղջիկ :

— Զէ՛, ըլլալիք պան չէ, հայ չկայ,
միա չկայ, չօլալի չօճուի առ օթաթիմնէ
կճարուինք կոր :

— Հասկցանք ամա՛, ետ քեզի պատ-
կած վախիմս ըսի քի ինալ կայ, ելլել կայ
աէ՛ք ետ :

— Է՛ր հա՛ ամա, սա ուղարկուցը վեց
ամուսնի փէսայ էր ինկաւ, ի՞նչ տարան
էրիկ եղաւ տահա պիտի ելլէ իմ՝ խալլա
չբիւր չբիւր ինալաւ. ելլալու համար էր :

ՍԷՕԶ ՍԷՕԶՊԵԹ

— Եվրատմ, ամա բէք էտէպսիլէ-
նի յօրըն քայլը :

— Վալիաէմէն էօյրէնի յօրում աղա-
պա :

— Զրկըստն չըքք յօրում :

— Շըմէնալփէաւէն աէրս ոլը յօրում :

— Կարիպա սէքհօյըն կինէ :

— Աանա պէնդէմէյէ շալըը յօրում :

— Եվրատմ, շա բաքը իմէտէն վալ
կէլ, կեօղիւնին պիւր էլաէն չըքալ, օ՛ պի-
րի աէ խալապ օրնաքա :

— Ապնատըք ամա աղապա՛, էօյլէ
ապահըք պիւր բենճիրէ իչն քոնճա մէ-
հանէլէրի քոքամաք վիճանըմա էլ վէրմէ-
յօր :

— Ներէյէ՛ պեօլէ անէլէ ուստա Դ.տ.
դարա :

— Պրա՛ք քարտաշ հէքիմէ կիտէյօրմ :

— Խա՛յր օլա , հաստան քիմ աիր :

— Պիզիմ էվ ուշադն կեօլիւ սա-
քալթանոր :

— Տիւշաիւ մի նէ՞ օրտա :

— Եօ՛ք ճանրմ կիճի իւրեամառ միւշ-
տէրիյէ պատմա էօլէրքէն , աիրսէյիմի
կեօլինէ վաւաւաշում :

— Էյի քի զէնաաթըն քաղանճը տէ-
յիլ իմիշ օղլանճըլ . զաւալլըյը տեօյէ՛
տեօյէ՛ փիտէյէ չէփիւէճէկ իմիշին :

— Յզլում շու ույդունուղ հալինէ
տէվամ իտէրսէն , զաննաճա պիր կիւն էվին
քարուորնը տշարտան քարա տէմէյէ պօրճ-
լու էտէճէկսին պէնի :

— Աղապա՛ , սէնտէ պէօլէ հէր կիւն
որըլթը վըլթըլթ էտէրսէն պիր կիւն քա-
րունն սիւրմէլէրինի իշէրսէն չէքմէյէ մէճ-
պուր իտէճէկ սին պէնի :

— Սիզ պէօլէճէ հէր կիւն խրախը-
էտէրսէնիզ , պէնի տէ պունտա հիշ պու .
լամոյաճաքաճը կալիպա :

— Քա՛րը , իշտէ սիզին եիւզ վէրմէ-
նիզտէն տէյի՛լ մի քի , էվլաալաբըմըզ պի-
պիշխանիզ օլալօլար :

— Պիւսպիսթիւն տէ պիզէ մալ Լթ-
մէյին , աքիտէ չէքէր , տամարա չէքէր :

Քա՛րը , սապահլարը շու սուրաթընը
իլիմն կիպի էքշիթմէսէն պէնի չօք մեմ-
նուն խտէրսին :

— Սէնտէ աքշամլարը թօրպա էլինտէ
աբըն պաշլմա էվէ կէլսէն պէնի չօք
մեսրուր էտէրսին :

— 333 —

ՀԱՆՆԼՈՒԿ ՄԸ

Ս. Պատրիարք Հօրը հիւանդութեան չոր-
թուս մէջ յանկարծ ստաւկանալն և երկիւ-
ղալի երեւոյթ մը ստանալը ստաւկոյս չկայ
թէ ընդհանուր ցաւ պիտի պատճառէ :
Նորին սրբազնութիւնը կը վաշիլէ բժշկական
ասէն օգնութիւն , բայց չենք ուզեր սքո-
ղել թէ հիւանդութիւնը քնալին և արդէն
հասած առաժանը բաւական ծանր տեսու-
կէ են :

Իրեւելք Թիւ 166 Շաբաթ 24 Յուլիս :

Ինչպէս ծանուցուած է Յուլիս 22 ին
Կիլիկեան վիճակահանութիւնը պիտի կա-
տարուի ի Բ. հիւար , նոյն օրը պիտի Պա-
տարպէ Դեր . Խորէն Նարպէյ Սրբազան ի
ներկայութիւն ամեն . Սրբազան Պատրիարք
Հօր :

Արեւելք Թիւ 165 ուրբաթ 20 Յուլիս :

Գառը-Գիւղի Վարժարանոց մրցանա-
կաբաշխութեան հանգէսը պիտի կատար-
ուի վաղը կիւրակէ 22 Յուլիս , ընդ բարձր
նախագահութեամբ Ա.մեն . Ս. Պատրիարք Հօր :

Արեւելք Թիւ 166 շաբաթ 24 Յուլիս :

Կը խնդրուի Արեւելքէն բոտ խր խո-
տովանութեան ծանր վիճակի մէջ գտնուած
հիւանդ մը չը չարչարէ միւրեայն օրուան
մէջ երկու իրարմէ շատ հեռու գտնուող
զիւզեր զրկելով :

ԱԶԴ

Լապտերի առաջին և երկ-
րորդ թիւերը ձեռքէ 50 փորա-
յի կը ծախուին :

ՏՊՐԷՆ ԵՒ ՏԷՐ

ԱՐԱՍ ԱՇՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐԵԱՒ ԼՃՐԱՄԱՆԱԻ ՄԷԱՐԵՅԻ